

KANKERBAROMETER 2015: WAT WETEN DE BELGEN OVER BESCHERMENDE EN RISICOFACTOREN?

Onvoldoende kennis van de risico's kan leiden tot onnodig risicogedrag

Begin 2015 nam Stichting tegen Kanker haar nieuwe tweejaarlijkse enquête over de perceptie van de risico's op kanker af, bij 1 000 Belgen tussen de 16 en 70 jaar. Belangrijkste vaststelling: de meeste mensen achten kanker een gevolg van externe factoren (vervuiling, voedingsadditieven ...) terwijl het toch onze levensstijl is die meer dan de helft van alle kankers veroorzaakt.

De resultaten van de kankerbarometer 2015 laten enkele evoluties zien ten opzichte van de vorige editie. Bepaalde bewezen risicofactoren zijn beter gekend door de bevolking. Bijvoorbeeld alcohol: het aantal mensen dat het verband tussen alcohol en kanker legt, steeg met 5%. Bovendien beseffen ook meer mensen die meer dan een glas per dag drinken, dat dit gevaarlijk is (+13%).

Nog een beter bekende risicofactor is een overdreven consumptie van rood vlees. Ten opzichte van 2013 weten 6% meer mensen dat veel rood vlees eten, een verhoogd risico op darmkanker met zich meebrengt.

Regionale verschillen

Er zijn enkele interessante regionale verschillen: nauwelijks 43% van de Vlamingen beseft dat meer dan een glas alcohol per dag gevaarlijk is, terwijl 70% van de Walen dit beseft. Ook de risico's van overgewicht zijn beter gekend in Wallonië. Daar weet 72% dat dit een risico op verschillende vormen van kanker met zich meebrengt, terwijl dat percentage in Vlaanderen 66% bedraagt.

In Wallonië zijn de mensen meer op hun hoede voor genetisch gewijzigde organismen (GGO's). 74% van de Walen denken dat het consumeren van GGO's het risico op kanker verhoogt, terwijl dat percentage in Vlaanderen 46% bedraagt. Hierbij moeten we opmerken dat het verband tussen GGO's en kanker geval per geval geanalyseerd moet worden omdat elk GGO anders is: hoewel er vandaag nog geen risico's geïdentificeerd werden voor de producten die op de huidige markt zijn, moeten deze toch nog continu verder bestudeerd worden.

Betere kennis beschermende factoren

De Belg beseft meer dat regelmatige fysieke activiteit beschermend kan zijn (+5%), net zoals voldoende groenten en fruit eten (+3%).

Veronderstelde versus reële risico's

Er bestaan nog grote verschillen tussen wat de bevolking als kankerverwekkend ziet, en wat echt kankerverwekkend is. Bepaalde risicofactoren zijn goed gekend, zoals tabak, te veel UV, zonnebanken en in mindere mate obesitas en alcohol. Ook bestaan er nog steeds heel wat hardnekkig mythes.

Bij vele mensen staat bijvoorbeeld luchtvervuiling op de derde plaats van kankerverwekkende factoren, terwijl ze in realiteit "maar" voor 2 à 4% van de kankers verantwoordelijk is. Nog opvallender: voedingsadditieven. 64% denkt dat deze kanker veroorzaken, en toch is er met de huidige kennis geen enkel risico op kanker aantoonbaar voor de additieven die in de EU gebruikt worden.

Wonen naast een kerncentrale is volgens 63% kankerverwekkend. Toch is er geen reden om te veronderstellen dat een perfect werkende kerncentrale in uw achtertuin kanker veroorzaakt.

Een derde populair fabeltje is het verband tussen stress en kanker. Er zijn al heel wat studies gevoerd naar dit verband, en tot op heden heeft geen enkele kunnen aantonen dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen stress en kanker. Dit fabeltje wordt veel vaker geloofd in Wallonië (71%) dan in Vlaanderen (55%).

Volgorde veronderstelde risico's	Volgorde reële risico's
1. Tabak	1. Tabak
2. Blootstelling aan zon en zonnebank	2. Obesitas en fysieke inactiviteit
3. Luchtvervuiling	3. Kankerverwekkende virussen (bv HPV)
4. Obesitas	4. Genetische factoren
5. Voedingsadditieven	5. Beroep
6. Kerncentrale	6. Alcohol
7. Blootstelling aan stress	7. Straling (waaronder UV)
8. Genetisch gewijzigde organismen	8. Vervuiling
9. Hoogspanningskabels	9. Kanker heeft nog veel onbekende oorzaken
10. Alcohol	10. Divers

Foute veronderstellingen zijn niet zonder risico

De risicofactoren van kanker niet goed kennen, kan ertoe leiden dat men risicogedrag gaat vertonen. Zo toont de Kankerbarometer aan dat 78% Belgen – foutief! – denkt dat elk jaar een volledige lichaamsscan ondergaan, je genezingskansen verhoogt. Toch is niets minder waar: het houdt meer risico dan voordeel in, omdat een herhaaldelijke blootstelling aan röntgenstralen kankerverwekkend kan zijn! Zie ook het webfilmpje van Stichting tegen Kanker via <https://www.youtube.com/watch?v=IS9XZiDwkwk>.

Nog een foute veronderstelling: de heilzame werking van voedingssupplementen. 36% van de bevolking meent dat je je risico op kanker doet dalen door er regelmatig te slikken. Nochtans raadt het Wereld Kanker Onderzoeksfonds het consumeren van niet voorgeschreven supplementen ten stelligste af. Hun beschermende effect is niet bewezen en sommige (bv. carotenoïden) kunnen ongewenste effecten hebben en zelfs kankerverwekkend zijn. Ook over dit thema heeft Stichting tegen Kanker een webfilmpje: https://www.youtube.com/watch?v=jy1GC0_c9s.

– Einde van het persbericht –

BIJLAGE:

- KANKERBAROMETER 2015 – zie ook www.kanker.be/pers vanaf maandag 15/06 om 9.30u
- Q&A Fabels en Feiten over kanker: In dit document vindt u een aantal vragen rond kanker die bij vele mensen leven. De vraag wordt kort beantwoord en er is een mogelijkheid om door te klikken naar meer info op onze website www.kanker.be door middel van de hyperlinks in dit document.

Info bestemd voor journalisten – Niet voor publicatie

Voor meer info omtrent de Kankerbarometer 2015: **Dr. Ivo Nagels, medisch adviseur Stichting tegen Kanker** – Gsm: 0475 42 13 38 – inagels@stichtingtegenkanker.be

Voor meer informatie over Stichting tegen Kanker: **Steven De Bondt**, persattaché Stichting tegen Kanker – tel: 02 743 45 84 – gsm: 0477 468 231 – e-mail: sdebondt@stichtingtegenkanker.be – twitter: @StevenDeBondt

Over Stichting tegen Kanker

Stichting tegen Kanker bundelt de krachten in de strijd tegen kanker. De Stichting is actief in België. Kanker treft in ons land jaarlijks meer dan 65 000 mensen. Daarom financiert de Stichting wetenschappelijk kankeronderzoek in België en verstrekt ze informatie en sociale begeleiding aan mensen met kanker en hun naasten. Daarnaast is ze actief op het vlak van preventie, opsporing en de bevordering van een gezonde levenswijze. De inkomsten van de Stichting komen voornamelijk uit giften en legaten van particulieren. In 2014 ontving Stichting tegen Kanker 29,3 miljoen euro aan inkomsten, waarvan 16,6 miljoen euro naar steun aan wetenschappelijk onderzoek is gegaan. De Stichting besteedde ruim 4,2 miljoen euro aan psychosociale of materiële hulp en 4,9 miljoen euro aan informatie en gezondheids promotie.

www.kanker.be – Kankerinfo: 0800 15 802 – www.facebook.com/stichtingtegenkanker – twitter: @samen_tg_kanker

Tabakstop: 0800 111 00 - www.tabakstop.be